

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

Postar. na piacena u goštom

BÁCSKA

I. ÉVFOLYAM
132

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz

NOVISAD, 1925 JUNIUS HÓ 9
KEDD

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 100 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára
1 1/2 Dinár

Anglia és az európai szárazföld

Az európai egyesült államok megalkotásának főteoretikusa, Coudenhove-Calergi gróf az egységes Európát úgy képzei el, hogy kizárja belőle Angliát és Oroszországot, mint nem tisztán európai hatalmakat. Nagybritannia politikai közvéleménye, egészen más okokból, ma szintén valami hasonló dologra mutat erős hajlandóságot. Vissza szeretne térni az Európa politikai zavaraiából való elzárkózás, a régi „splendid isolation” politikájához. De ez éppen olyan kevéssé valószínű meg, mint a Páneurópa államszövetsége a két igazi nyersanyagtermelő nagyhatalom, Anglia és Oroszország nélkül. Anglia a háboru óta minden érdekszálával sokkal erősebben van hozzáfűzve az európai szárazföldre, mint valaha. Azelőtt a büszke elzárkózás gyakorlati politika volt, mert a kontinentális erők egyensúlyához vezetett: Anglia külön életét és érdekeit minden kötelezettség nélkül biztosította. Ma az európai szárazföld szociális és gazdasági életének minden hullámverése elmaradhatatlan következményeket von maga után a szigetország életében is. Az elzárkózásra való hajlandóság tehát inkább Anglia háborus szövetségstársai politikájával való elégtelenségnek, mint a mai brit politika igazi tendenciájának kifejezése. Ehhez az elégtelenséghez azonban hozzátartozik a birodalom Európán kívül eső részeinek folyton erősödő kívánsága, amely szerint Angliának és az angol impériumnak sokkal fontosabb és sürgetőbb dolga volna garanciákat keresni a Földközi-tenger, az Indiai és Csendes-óceán vizutjainak biztosítására, minthogy bizonyos európai határokat és idegen politikai, stratégiai és gazdasági előnyöket garantáljon. Az angol konzervatív kormány, Anglia jól felfogott érdekében mégis óvakodik attól, hogy kezét az európai sakkjátékából kivonja, de mindent megtesz, hogy ez a brit érdekeknek megfelelő legszükségesebb határt túl ne lépje.

A nagy sakkjátékban, mely most az európai szárazföldön folyik, megint teljes erejükkel előtérbe kerültek azok a háboru óta folyton visszatérő kérdések, melyeket a különböző kormányválságok és a német elnökválasztás egyidőre eltakartak a figyelmű szemek elől s amelyek változatlanul uralkodnak tovább is a nemzetközi politika mentén. Ezek a problémák átszövednek egymáson; befolyásolják, elősegítik, hátráltatják egymást, de végeredményben egyetlen nagy kérdés körül csoportosulnak: lehet-e a mai Európának olyan statumot adni, mely a közeljövő éveiben a békés teremtőmunka újrafelvételét legalább a nagyműveltségű központokban teljes erővel lehetővé teszi?

Anglia közvéleménye s az angol politika vezetőgyéniségei, a munkások pártjától a konzervatívok jobbszárnyáig ma már alig kételkednek abban, hogy Európa mai helyzetében ez teljességgel lehetetlen. Angolország a politikában is „fair play”, a korrekt, sportszerű játék hazája, ahol idegenkedést vált ki a békeszerződéseknél az a divatosá vált magyarázata, hogy a győző minden körülmények között parancsol s a legyőzöttekkel ellentmondás nélkül minden kívánságát teljesítenie kell. Az angol állambölcsesség, mely a kellő pillanatban mindig meg tudta találni a férfias megegyezés útját ellenfeleivel, még akkor is, ha azok gyarmatbirodalmának legyőzött főkelői voltak, tisztában van azzal, hogy a szélsőséges kompresszió, ha tényleges erővel

áll szemben, nem lefekezéshez, hanem robbanáshoz vezet. S hogy különösen a német kérdésben, tényleges nagy erővel van szó, azon az angolok közte ma alig kételkedik valaki. Angliában mind többen látják már azt az elkerülhetetlenül katasztrófához vezető aránytalanságot, mely a német birodalomnak újra születő ereje s ennek az erőnek nemzetközi szerződések által szűken megvont keretei között van. A brit politika tehát nem ragaszkodik mereven a békeszerződések drákói rendelkezéseire, hanem a liberális magyarázatok híve. Az európai szárazföld központi problémáját alkotó kérdést is úgy szeretné megoldani, hogy a német birodalom számára ne tegye lehetetlenné a békés behelyezkedést az új Európa keretei közé.

Ezt a célt szolgálja Németország által felajánlott nyugati garanciaszerződés terve, amelynek igazi szerzőjét Anglia berlini nagykövetségében, lord D'Abernon-ban sejtik. Ez a paktum tisztán a rajnai határokat érinti, az Observer írja, ez Európa egy részét szükségképpen erősítéssé, másikat börtönné tenné. Van azonban egy másik döntő ok is, amely arra készteti a német birodalom keleti határainak megváltoztathatatlansága kérdésében le ne kösse. Ez az ok a mindjobban kiélesedő ellentét Anglia és Oroszország között s a brit birodalom igazi és legnagyobb ellenfelének felismerése Szovjet-Oroszországban.

Csicserin a nemrég lefolyt harmadik szovjet-kongresszuson egy európai-ázsiai blokk jövő lehetőségéről beszélt az angol-szász nagyhatalmakkal szemben, amelyekhez szerinte valószínűleg Németország is csatlakozni fog. Ezzel a germán blokkal szemben az orosz külügyi népbiztos Oroszország, Franciaország, a szláv államok, Japán és Ázsia többi államainak egységes frontját látja a jövőben harcra szállani. A jövő zenéje ez; nem is minden pontjában valószínű, de az angol politika számol vele és nem akarja megint kinyithatatlanná elzárni az ajtót Németország felé. Ebben a törekvésében támogatják az Egyesült Államok, amelyeknek következménye szintén kedvező fordulatot vett Németország javára. Franciaország terve tehát, mely a garancia-paktumot úgy szeretné megvalósítani, hogy az a német birodalmat továbbra is a versaillesi szerződés erősen feszülő láncjai közt tartsa, nagy ellenállásra fog találni Angliában, ahol a német birodalom fejlődési lehetőségeinek felszabadításával egy újabb európai egyensúlyt szeretnének teremteni, amelyet alkalomadtán a pánszláv cárizmus örökébe lépő pánbolsevizmus ellen is föl tudnak használni. Moszkva angolelles agitációja egész Ázsiában és a kínai események, amelyekben London szintén az orosz bolszevizmus kezét látja, csak megerősítik ebben a visszatérésben a mult század angol külpolitikájához, amelynek mélyén mindig az angol-orosz ellentét állott az oroszellenes politikában, amely a huszadik században szinte nagybolszevizmusnak ígérkezik a tizenkilencedik század angol külpolitikájánál, Nagybritannia leghatalmasabb szövetségesei az Egyesült Államok lesznek. De európai játékokban az angol politikának igen könnyen szüksége lehet a német birodalomnak aktív vagy passzív jóakarására is.

Rádics Pavle két oldalról kapott ultimatumot

Beogradból jelentik: Pasics miniszterelnök ma délelőtt Topcsider mellett Dr. Markovics villájában tárgyalta Rádics Pavléval. A tárgyalás után Rádics Zagrebba utazott. Mint értesülünk Rádics Pavle ultimá umszerű felszólítást kapott egy radikális párttól, mint az ellenzéki bloktól. Nyílt színvallásra akarják kényszeríteni Rádicsokat. Pasics közölte Rádicscsal, hogy csak ak-

kor folytathatja vele a tárgyalásokat, ha a Rádics párt kilép az ellenzéki bloktól, az ellenzéki blokk pedig azt követeli, hogy szakítsa meg a Pasicscsal való tárgyalásokat, különben kizárják a bloktól. Rádics Pavle most Zagrebba utazott, hogy a párt konferenciáján jelentse be a váratlan fordulatot. Zagrebban most kíváncsian várják a tárgyalások eredményét.

Bethlen állása megrendült

Budapest. Ma délelőtt politikai körökben az a hír terjedt el, hogy legmagasabb helyről a kormány iránti bizalom megrendült, különösen azért, mert a jelenlegi viszonyok mellett a kormány nem tudta azokat a kötelezettségeket teljesíteni, amelyeket a kormány elvállalt. Ennek következtében már nevek is kerültek kombinációba, többek között Klebelsberg Kunó gróf

miniszterelnökségét is emlegették. A Magyar Távirati iroda ezzel szemben kijelenti, hogy ez a hír nem más, mint az ellenzék manőverje, amely arra szolgál, hogy a kormány működését és a kormány egyes tagjai között levő összhangot megbolygassa. Klebelsberg Kunó gróf is kijelentette, hogy ez ügyben senkivel semmiféle tárgyalást nem folytatott.

Országos iparos kongresszus Novisadon

Vasárnap és hétfőn tartották meg Novisadon az Országos Iparos Szövetség elnöke elnöklete alatt mintegy 200 delegátus jelenlétében. A kereskedelmi miniszteriumot dr. Ortics titkár képviselte.

Vasárnap délelőtt az alakuló ülést tartották meg és megválasztották az igazoló bizottságot, az elnököt és alelnököt. Majd a választmány, pénztáros és felügyelő bizottság jelentését olvasták fel. A jelentéshez hosszabb vita fűződött, amelynek befejeztével Jankovics elnök javaslatára a kongresszus üdvözlő táviratot küldött a királyi párnak házasságának évfordulója alkalmával.

A kongresszus foglalkozott az iparosok országos bankjának felállításával is, amely 40 millió dinár alaptőkével kezdi meg működését. Az alaptőke 40 százalékát az állam, 51 százalékát az iparosok, 9 százalékát pedig az iparosokhoz közelálló körök jegyzik. Több felszólaló azt követelte, hogy a kormány tiltsa be a házaló kereskedelmet. Tiltakoztak az ellen, hogy a munkások 2 százalékos adójának befizetéséért a munkaadót teszik felelőssé. Követelték a résztvevők, hogy azok ellen, akik a lakástörvényben megállapított házbérelnél többet követelnek, a drágaság elleni törvény alapján járjanak el. Igen sok panasz hangzott el a betegségyelző ellen is. Az erre vonatkozó panaszokat memorandumba foglalták és megbízták Zsivojnovics Dusan nemzetgyűlési képviselőt, hogy ezt adja át a népjóléti miniszternek.

Sztojanovics Milan s beogradi iparos kamara elnöke felszólalásában tiltakozott az ellen, hogy milyen igazságtalanul osztották szét a Narodna Banka által folyósított 1.103.197.000 dinár személyi hitelt. Ebből az összegből Banjaluka 4, Bitoly 17, Beckserek 9, Vr-ac 15, Zagreb 284, Lyublyana 82, Maribor 34, Mostar 10, Nis 34, Novisad 16, Cetinje 13, Szubotica 13, Split 14, Osijek 117, Pancevo 20, Szara evo 50, Szkoplye 40, Sabac 8, Kikinda 18 és Beograd 463 millió dinárt kapott. Az egész Vajdaság csak 81 millió dinárt kapott, kevesebbet tehát, mint Lyublyana város.

Az egyes foglalkozási ágak között

igly oszlott meg a hitel: kereskedők 63.066.000, iparosok 1.040.000, 9 millió, más foglalkozásbeliek 80 millió és a kisiparosok 10 millió. A kongresszus követelte, hogy a kormány a jövőben hathatósabban támogassa a kisiparosokat.

Az ipartörvényt már nem tárgyalhatta le a kongresszus, hanem egy szűkebb bizottságot választott, amely kidolgozza az erre vonatkozó javaslatát és azt a kongresszuson résztvevő minden tagnak elküldi, véleményezést végett. Elhatározták még, hogy a jövő évi kongresszust Suboticán tartják meg, majd megválasztották a választmányt és felügyelő bizottságot. A választmány tagjai:

Jankovics Voja asztalos, Stojanovics Milan kárpitos, Bacics Vlada cipész, Timovics Krszta mészáros, Szpaszovics Radimir pék, Banovics Boza kéményseprő (Beograd) Sztanics Mita (Sabac), Petrovics Alexander Vel. Kikinda, Jovanovics Milutin Szmederevo, Konstantinovics Milos Szr Mitrovica. A felügyelő bizottság tagjai a következők: Sztojadinovics Mihály, Jovanovics Triva, Bogonyugovics Pera Beograd, Vujovics Lyubiszav Kragujevac, Szimics Szava Novisad és Pesics Csesa Nis.

A kongresszus ezzel véget ért.

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs 1182.25 Prága 56.50
Budapest 1196.— Newyork 168.—

Junius 8	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.60	—	—
Zürich	—	—	1161.—
Newyork	515.75	—	59.—
London	25.075	—	292.70
Páris	24.90	—	285.—
Milano	20.52	—	237.25
Prága	15.275	—	177.50
Berlin	122.80	—	1428.—
Budapest	0.00726	—	0.0843
Brüssel	24.15	—	—
Bécs	0.00727	—	0.0842
Bukarest	2.45	—	—
Amsterdam	207.35	—	—
Szótija	3.75	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szaloniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Működik a lakásbiróság

Az elsőfoku lakásbiróság hatásköre Novisad városára és a járásra terjed ki

Az 1925. május 15-én életbelépett új lakástörvény értelmében az összes lakásügyek a lakásbiróság elé tartoznak. A novisadi járás és Novisad város részére kinevezett elsőfoku lakásbiróság szombaton megkezdte működését.

Írásos beadványokat a lakásbiróság irodájában minden hétköznap 8—12 óra között lehet beadni.

Szövegi bejelentéseket minden hétköznap délelőtt 10—12 óra között lehet tenni az irodafőnöknél, a városháza 38. számú szobában levő hivatali helyiségben. Az irodafőnök ugyanakkor felvilágosításokat is ad a feleknek.

Az elsőfoku lakásbiróság tanácsuléseket és tárgyalásokat minden kedden, szerdán, pénteken és szombaton tart délután négy órától kezdve a városháza kistanácstermében. Ünnepeken nem tartanak tárgyalásokat.

Mindazon ügyekben, amelyek a lakásbiróság hatáskörébe tartoznak tilos a feleknek akár a bíróság tagjaitól, akár a hivatal alkalmazottaitól más helyen és időben felvilágosításokat kérni, mint a hivatalban és hivatalos időben.

A pénzkrisis megszűnt, de a bankok nem adnak pénzt

Tele vannak pénzzel a bank-tresszorok

A gyárvállalatok, a kereskedők, az iparosok állandóan panaszkodnak, hogy nincs pénz, nem adnak a bankok hitelt, elfogyott a betétállományuk, hogy a pénzkrisis és a pénzhiány megfojtja a belföldi ipart és kereskedelmet. Pedig nem úgy van. Alkalmunk volt egy tekintélyes közgazdasági ténnyel beszélni, aki igen érdekes dolgokat mondott el a mai u. n. pénzkrisisról:

— Nem igaz, hogy nincs pénz — vannak pénzzel, vannak intézetek, ahol milliók hevernek parlagon. Hogy a bankok mindazonáltal beszüntették a hitelt, annak oka az, hogy a jelenlegi magas kamatlábakat akarják erőszakosan fentartani. Ma, amikor senkisésem keres, csak a bank keres, mert azt a nyomoruságos hitelt amit egyeseknek a legfantasztikusabb garancia ellenében nyújt, óriási kamatokkal fizeteti meg. A kormánynak erős kézzel kellene a darázsfaszekbe nyulni, hogy a bankokat szolidabb üzletmenetre kényszerítse. Igaz, hogy az orvoslás nehezen fog „felülről” jönni, mert majdnem minden nagyobb banknak egy-egy miniszter vagy képviselő az „érdekszférája”. Ott pedig, ahol ilyen nagy urak az érdekeltek, nehezen lehet rendet teremteni, mert az urak bizonyára kimélni fogják saját zsebüket.

Pénzhiányról már azért sem lehet beszélni, mert a gazdasági élet szükségletei a legminimálisabbra redukálódtak. Megszűntek a „levegő” és „siber” üzletek, az import pedig annyira megcsappant, hogy amíg azelőtt az importőrök csak a legnagyobb küzdelem árán tudták beérkezni az árut, a „helyes vágányra terelni”, ma már a vagonokat az érkezés pillanatában minden nagyobb emóció és utánjárás nélkül rakják ki. Nincs import, tehát megszűnt a vagonhiány is, ma már ezrével pihennek a vagonok a vonalakon és roszdásodva lesik a klientelát, amely nem jelentkezik.

A gazdasági élet már régen normális utra terelődhetett volna, ha a bankoknak az a lehetetlen és a legjobb akarat mellett sem szolidnak mondható spekulációját nem volna meg. Mert ha a bankkamatláb normális volna, az ország összes ipar és közszükségleti cikkei legalább 15 százalékkal olcsóbbak lehetnének. A redukciónal arányosan olcsóbbodna az áru is.

A bankok legújabb trükkje, hogy a legkisebb hitelösszegekre is bekebelezést követelnek, ami tudvalevőleg horribilis összegeket emészt fel, amely összeget pedig a kereskedőnek természetesen az áruba kell be kalkulálnia. Tehát megint csak a bank drágitja az iparcikket és a közszükségletet.

A novisadi bankokban ma legalább 100 millió dinár fekszik. Es a horribilis betétállomány dacára sem adnak hitelt, legkevésbé iparvállalatoknak, mert nézetük szerint nem rentábilis üzlet, hiszen az iparvállalatoknak nem kell annyi deviza, mint amennyi elegendő volna a bank keresetéhez. A bank pedig nemcsak a kamatlábon, hanem a devizán is akar keresni tehát

egy csapásra két legyet. Samuel Finkensteint „nagykereskedő” és „nagyvállalkozó” importőr inkább jut hitelhez, mint egy szolid évek óta megalapozott iparvállalat, mert Samuel Finkensteinnak deviza is kell, az iparvállalatnak csak hitel, ezen pedig nem lehet annyit keresni, mint Finkensteint ur import üzletén. Itt a baj kórokozója és ezen kellene segíteni.

Miért lett öngyilkos Kramer Nándor?

Életunt volt a 19 éves fiú — Schopenhauer és Szabó Dezső műveit olvasta — A leány anyjának szerepe — Az öngyilkos bucsulevelei

Kramer Nándor tragikus halála mély megdöbbenést és őszinte részvétet keltett az egész városban. A 19 éves fiú elmulása, szinte rapszodisztikus halála különféle kommentárokról szolgáltatót alkalmat és olyan hírek is keltek szárnyra, mintha az apa kegyetlenségén múlt volna, hogy a fiatal Kramer nem találta meg a boldogságot Barta Etus oldalán. Pedig nem ez volt a végzete. A jószívű apa nem gördített akadályt fia boldogsága elé, hiszen imádatlalt csingött gyermekén, a legjobb nevelésben részesítette, soha nem érezte vele apai hatalmát, fanatikus éberséggel őrködött rajta és egész életét csak annak az egy célnak áldozta hogy fiából embert teremtsen. Amikor tudomására jutott, hogy fia egy szerencsétlen szerelem hálójába került, nem dorgálta, nem erőszakoskodott, hanem könyörgött a fiának, hogy a céltalan viszonyról mondjon le. A fiú az apa szavaitól és könyörgésétől megrendülve ígéretet tett, hogy nem fogja folytatni a végzetes ismeretséget, de később, a leány hipnotikus erejétől lenyűgözve, megint találkozott vele, ezúttal már titokban, hogy szülei előtt leplezze szerelmét.

A fiú életuntsága

Már régebb idő óta feltűnt, hogy Kramer Nándor szórakozott, kedvetlen, szinte melankolikus volt. Zárkózott, közölt, hiába faggatta az anyja, nem akarta bevallani, miért olyan szomorú, miért olyan lesújtott. A gyárban volt alkalmazva és rendkívüli tehetsége, technikai tudása miatt a Kramer Testvérek külföldre akarták küldeni, hogy a nagyvilágban tőkéletese ismereteit. Itt a gyárban ismerkedett meg Barta Etussal, aki szintén a gyárban volt alkalmazva. Elég intelligens leánynak ismerték akinek iskolázottsága is volt és inkább „kisasszonynak” illet be. Ez a leány volt a végzete. Vagy inkább egy eszköz, amely a 19 éves fiú életuntságát ősztönözte egy impulzus a halál rejtelmes útja felé. Nándor sohasem nyilatkozott szüleinek szerelméről, sohasem mutatta, hogy a leány miatt foglalkozik öngyilkossági gondolatokkal. Zárkózott volt és hallgatott. Talán a leányban vélte feltalálni azt a rokonlelket, mely megosztja vele pihe-nését, mely megfaji az elmúlás örök titkát.

Amikor a leány barátnői megsúgták az apának, hogy Nándor titokban találkozik Etussal, hogy a munkaidő után a gyár területén kívül összejönnek, hogy Nándor naponta hazakiséri, csak akkor szereztek a szülők tudomást a fiu szerelméről. Nem vonták kérdőre, hanem okosan, józanul próbálták vele beszélni.

Nagybátyái és az apja is kérte, hogy mondjon le céltalan szerelméről. És Nándor megígérte. Már már úgy látszott, hogy végleg lemondott róla, néhány napig nem is találkoztak s csak napok múlva értesült az apa, hogy a leány lakásán megint összejöttek. A találkát a leány anyja segítette elő, aki még a férje előtt is eltitkolta leánya szerelmét. Nem törődve a következményekkel szinte alkalmat adott a fiataloknak, hogy találkozzanak. Ha az anya még idejekorán figyelmeztette volna Nándor szüleit fiuk látogatásáról, ha fejtárta volna előttük az igazságot, s ha így még idejekorán közbeléphettek volna, nem történt volna meg a tragédia.

Az anya és leánya

De nemcsak az anya szerepe járult hozzá a végzetes tett elkövetéséhez

hanem Barta Etus szinte megmagyarázhatatlan viselkedése is. Ő volt az idősebb és jól tudta, hogy Nándort el lehetett volna téríteni az öngyilkossági gondolatától. Csak a fiu halála után tudták meg, hogy Nándor a leány házában állandóan hangoztatta, hogy öngyilkos lesz és hogy csak Etussal együtt akar meghalni. Ha most már a leány lebe zélte volna róla és feltárta volna előtte az öngyilkossági szándék céltalanságát, vagy ha idejekorán értesítette volna a fiu szüleit Nándor terveiről, feltétlenül meg lehetett volna akadályozni az öngyilkosságot. Annál is inkább, mert kétségtelen hogy Barta Etusnak esze ágában sem volt meghalni.

Cukrosvíz — szublimát helyett

Első pillanatban azt hitték, hogy a fiatal pár szublimáttal akarta megmérgezni magát. A gyárnak van ugyanis egy u. n. mentőszekrénye, ahol a házi gyógyszerért helyezték el. Ebben az első segélynyújtáshoz szükséges kötszerek, jódtinktúra és hasonló gyógyszerek vannak, többek között volt egy fioala is, ahol fiakkorpallal kevert cukortablettákat tartottak. Ezeket nézte Nándor szublimátpasztiláknak és ekről tudta Etus, hogy — nem szublimátpasztilák. Ezért vette be Barta Etus olyan nyugodtan a fiakkorpallat és ezért nem volt semmiféle hatása a cukrosvíznek, amelyet Nándor szublimát-oltnak vél.

Amikor csütörtökön este Nándor nem érkezett haza rendes időben, a kétségbeesett apa már akkor sejtette, hogy fia valami meggondolatlan cselekedetre készül. Azonnal a rendőrségre sietett, ahol bejelentette fia eltűnését, azután pedig éjfél felé a Darányi telepre ment, hogy felkeresse a leány szüleit, de nem találta meg a házat. Egy detektív kíséretében azután végigjárta a szállodákat, csak a „Krajica Marija”, a „Sloboda” és a „Fehér ökör” vendéglőben nem voltak. A detektív ugyanis kijelentette, hogy ezekben a szállodákban állandó az ellenőrzés és hogy ide senkisésem teheti be a lábát, anélkül, hogy a rendőrség azonnal tudomást ne szerezne róla. Pedig ugyanakkor a szerelmes pár

a „Fehér Ökörben” tartózkodott

A rendőrség — természetesen csak utólag — megállapította, hogy csütörtök este a szerelmesek a Szlavics vendéglőben vacsoráztak és onnan a „Fehér ökörbe” mentek, ahol másnap reggelig maradtak együtt. A rendőrség tehát az állítólagos ellenőrzés dacára sem tudta megállapítani, hogy a szerelmesek ugyanakkor, amikor egész Novisadon keresték, a „Fehér ökörben” tartózkodtak. A kétségbeesett apa hiába telefonált fűhöz-fához, sőt vidékre is a család rokonaihoz, nem tudták megtalálni őket, pedig ott aludtak mindketten a „Fehér ökör” vendéglő egyik különszobájában. Másnap reggel a szerelmesek elhagyták a vendéglőt és a város környékén bujdosztak. Amikor a titeli vonat közeledett feljűk, Nándor a vonat elé vetette magát, mely elütötte, a leány azonban, a mozdonyvezető kijelentése szerint, óvatosan félreugrott...

Nándor bucsulevelei

Szegény Nándor meghalt és szerelmese nem követte a halálba. Életuntságában nem osztozkodott vele. Amikor a fiu szerelmét kinyitották, több könyvet találtak, amelyek a szerelem és halál kérdéseivel foglalkoznak. Leginkább Schopenhauer „A szerelem metafizikája” és Szabó Dezső „Nincs

menekvés” című műveit olvasta. Azokat a tételeket, amelyek legjobban feleltek meg lelki hangulatának, piros ceruzával aláhúzta.

Az öngyilkos zseibe két bucsulevelet találtak. Egyik a szüleihez, a másik pedig a rendőrséghez és a „Délbácska” szerkesztőségének volt címezve.

A szüleihez intézett levél így szól:

Kedves Szüeim!

Bocsássanak meg e végzetes tettemért. Saját elhatározásomból történő halálomban nem befolyásolt semmi más, csak életuntságom, de nem tagadom, szerettem őt, s ő is szeretett, ezért követtem.

Nyugodjanak tehát ebbe meg, így kellett lennie, ez volt az én sorsom, az én végzetem.

Még egyszer bocsássanak meg, ne okozzanak senkit, csak engemet. Isten magukkal. Ha a lélek él, találkozzunk. Áldja meg magukat az Isten!

Isten veled kis Beluskám, fogadd e néhány sort úgy, mint egy bucsucskót a te szegény bányadától. Vigyázz az egészségedre, az életedre, s ha már én meg is haltam, te élj, légy boldog, őszintén kívánom. Isten veled!

Egy kéréssel fordulok magukhoz és pedig, hogy a lehető leg-egyszerűbben temessenek el, ha lehet egy helyre, mert a családi kriptát úgy sem érdemlem meg és ha már együtt haltunk meg, fekdjünk egy helyen. Isten magukkal.

Nándoruk

A rendőrségnek és a Délbácskának pedig a következőket írta az öngyilkos:

Tekintetes rendőrség és a „Délbácska” szerkesztősége

Minden félremagyarázás és azt követő félreértés végett helyesnek találom e néhány sorban tudatni önökkel, hogy közös elhatározásunkból történő halálunk oka: életuntság. Szublimátot ittunk mindketten. Egyedüli kérésem, ne boncoljanak fel bennünket.

Tisztelettel

Kramer Nándor

és

Barta Etuska

Vasárnap délután 5 órakor temették el szegény Nándort a katolikus temető kápolnájából. Ezekre menő tömeg kísérte utolsó útjára, ezek könnye áztatta a puha földet, amelyben Nándor örök nyugalomra tért. Barta Etus is megjelent, de a család kívánságára el-távoltították a szomorú helyről. Nem akarták, hogy jelenlétével megszentse-telenítse Nándor utolsó nyugvóhelyét.

K. A.

UTAZÓBŐRÖNDÖK,

férfi és női bőrövek, női kizitáskák nagyban és kicsinyben a készítőnél: F. DIETRICH, Novisad, Kr. Petra u. 20.

Mész

elsőrendű, darabos legolcsóbban kapható nagyban és kicsinyben **Krajačević fatelapén** Novisad. Tel.: 165.

Rablótámadás egy temerini tanyán

Vasárnapról-hétfőre virradó éjjel három katonaruhába öltözött, bekormozott arcú egyén állított be Morvai Pál temerini gazda szállására. A rablók kifeszítették a lakás ajtaját és álmukból verték fel Morvaiakat. A három ismeretlen pénzt követelt Morvaitól, aki annyira megijedt, hogy a tanyán levő egész pénzt 1700 dinárt odaadta a rablóknak. Ezek azonban keveselték az 1700 dinárt és még több pénzt követeltek, Morvaiéknál azonban nem volt több pénz és így nem is adhattak többet. A három rabló erre nekiesett Morvainak és beverték a fejét. Mikor Morvai az ütésektől alátlan összeesett, a rablók tovább állottak. Morvai Pál tegnap reggel megtette a feljelentést a rendőrségen amely azonnal megindította a nyomozást. Miután Morvai meglehetősen pontos személyleírást adott a rablókról, remélhető, hogy azokat hamarosan elfogják.

HIREK

Egy képviselő, aki huszonöt- évig hallgatott

Az angol lapok jelentése szerint a londoni Atovin szállodában a napokban hatvanhat éves korában meghalt Lord Walesan, aki arról volt híres, hogy huszonöt évig képviselte kerületét az angol parlamentben és ezalatt a negyedszázad alatt soha beszédet nem tartott, soha közbe nem szólt, soha a száját ki nem nyitotta. Halálakor a parlamentben Lord Grauville az alábbi szavakkal parentálta el kollégáját: „Isten veled! Hallgatagón szász a sirba, mintahogy hallgatagon éltél. De mi ezt a mégis beszédesebb hallgatóságot sohasem fogjuk elfelejteni. Még látlak magam előtt, amint itt ülsz közöttünk. A legszenvedélyesebb és leghevesebb viták alatt legalább az arcvonásaidból kíséreltük meg kiolvasni, hogy mi a véleményed. De neked az arcod sem árult semmit. A miniszterek nem félték, hogy unalmas vagy kellemetlen közbeszólásaiddal zavarni fogod őket; a választóidat sohasem sértetted meg beszédekkel és mivel tudtál hallgatni nyugodt lélekkel rádbizhattak titkaikat. A magán életedben szeretett feleséged és anyád, mert sohasem válaszoltál nekik. Melyik ellenfél küzdhetett meg gondolataiddal és ki mert volna neked ellentmondani? Soha egy házelnök a szót meg nem vonta tőled, mert nem is adhatta neked. Kedves barátom Lord Walesan most a sirban leartatod hallgatóságod gyümölcsseit. A tulvilágról boldogan kiálthatod: huszonöt évig voltam az angol parlament tagja, de soha a számat ki nem nyitottam, sohasem mondtam butaságot, sohasem sértettem, sohasem untattam és sohasem voltam képviselőtársaim terhére. Ugy-e ezeket fogod a tulvilágon mondani, kedves Lord Walesan?”

Az Ingyenkenyer-egyesület szombaton délután tartotta meg második kenyérikiosztását, amelyen az egyesület részéről Kohn Ilona elnöknő, Bauerné alelnöknő, továbbá Vilics Márkóné, Iljin Dusánné, Dr. Tibor Dezsóné, Wagner titkár és Paquor pénztáros vettek részt. Ezúttal sokkal több szegény jelentkezett, mint az első kenyérikiosztásnál, leginkább újak, úgy hogy a régiak közül soknak a lakásukra kellett küldeni a kenyéradagot. Összesen 109 kilót osztottak szét, a friss, izletes rozscipók ezúttal a Wachtlféle sütődéből kerültek ki. Legközelebb már kéthetenként fogják megtartani a kenyérikiosztást, hogy a nagy számban jelentkező szegények igényeit kielégíthessék. Az egyesület felhívja mindazokat, akik még nem iratkoztak be, hogy jelentkezzenek Kohn Ilona elnöknő lakásán, ahol a nap mindenszakában lehet beiratkozni. Az egyesületnek még igen sok tagja kell, hogy a szegények ügyét minél hathatósabban lehessen felkarolni. A 40.000 novisadi lakós közül legalább 4000 embernek kellene beiratkozni, hogy a nyomor leküzdését sikeresen folytathassák.

A temerini elemi iskola májálisa. Vasárnap délután tartotta a temerini elemi iskola az idei májálisát. Délután 3 órakor az összes gyermekek tanítóik vezetésével, zeneszó mellett vonultak ki a községi nyárfaligetbe. Három órai játék és szórakozás után a vig gyerekserge hazavonult.

Csecsemőhullát találtak. Tegnap délelőtt az egészségügyi palota közelében egy bokorban női csecsemőhullát találtak. A helyszíntre kiszállott rendőri bizottság dr. Cseremov György orvos és Vilovac Milán rendőrfogalmazó megállapították, hogy a hulla 4-5 napos, mivel már erősen oszlásnak indult. A rendőrség most az anyát keresi.

Nyolc nap a női becsület megsértéséért. Gajde Mariska novisadi lakos feljelentette Radics Mariát, mert az őt női becsületében megsértette. A járásbírósa ezért 8 napi elzárásra és 300 dinár pénzbírságra ítélte Radics Mariát. Az elítelt a törvényszékhez felebbezett az elsőfoku ítélet ellen, ez azonban jóváhagyta az ítéletét.

Májusi tánc

Irta: S. Nagy László

A primás álla alá kapta hegedűjét. Mintha Isaye, Sarasate vagy Hubay lenne, olyan méltóságteljes göggel kezelte ócska szerszámát.

A banda muzsikába kezdett. Gyorsütemű, modern nótát nyakgattak. A teremben kaotikus nyüzsgés támadt.

A lányok, mint üvegházban nyílt szép virágok, olyan üdék, gyönyörűek, pompásak voltak. Ahogy a csillár rájuk vetítette omló fényét, úgy éreztem, hogy a Tavasz napsugarai táncolnak szírom-testükön.

Az egyik lányon lenge, piros batisztoalett ömlött végig: mintha buzatáblák közt piros pipacs volna.

A másik: fehér tubavirág.

A harmadik: égszínké selyem ruhájában olyan volt, mint a legüdébb kék buzavirág. Jól esett a szemnek, ha nézte, felrisszította a lelket, ha rá gondolt.

És mind, mind: nefelejcsék, mályvák, dália, gyönyörűek, frissek, mint az Élet ígérete, mint a Szív hozsánna.

A két füstösképű fárad-ivadék szilajon, vadul játsza az egyiptomi muzsikát.

Már javában állt a bál.

A májusi tánc.

A fiatalok, az Élet gondtalan szerelmesei, egymáshoz simultak. Látom, hogy ég az arcuk. Érzem, hogy milyen forrók. Fiatal vérük tüze felém lángol. Lobog vet. Gyujt. Perzsel.

Óh, be gyönyörűek. Óh, be egymáshoz illők. Óh, be szép is a fiatalság!

Táncolnak.

Eszembe jut, amikor két évvel ezelőtt engem is erre a tűzre, pergő figurákra tanított, egy mulatóhely szalontáncosa.

— Jobb váll, bal váll, groteszkül emelni, saszé, belépni.

Belépni...

Igen, ez a mai tánc lelke.

Az egyik ütemre a lány lép be a fiatal ember lábaihoz, a következőben a férfi.

Óh, fogékony, hajlamos, gyönyörű ifjuság!

És eszembe jut, amikor huszonöt évvel ezelőtt a Lövölde rég földig bontott nagy szállójában Antal Laji

rázendített egy drága, kedves magyar csárdásra:

„Sólyom madár rakja fészket egy sziklán, Lenn a völgyben busan nézi egy kis lány, Könnyű néked sólyom madár, van párod, Kivel ezt a gyöngyvilágot bejáród.”

Huszonöt év.

Mennyi fészket rakott azóta az a sólyom madár s hányat ontottak le kegyetlen kezek...

De én... én... huszonöt év után sem tudtam még fészket rakni.

Talán azért, mert akkor sem lejtettem elég kecsesen a kellő tánclepeket s öt lusztrum után is azért maradtok meddő, mert most sem tudom illően megcsinálni a sikkes figurákat.

Akkor... csárdást jártunk. Két lépés jobbra, kettő balra. Aztán keringőztünk s mikor az izzadság már gyöngyösen ragyogott az arcunkon titkon csókot leheltünk Margitnak lágy szírom kezére s drága jó anyjához vezettük...

Mintha egy rózsaszín tuskéje bele-szurt volna a szívembe.

Lementem az étterembe.

De ott is csak tévováltam, kutattam régi emlékek bolygattak.

Bámultam, csodáltam, néztem a fiataloságot.

És kerestem a magam fiataloságát, amely elment, elrepült, mint a sólyom madarak.

Az egyik sarokban tizenhat éves kis lány eregette a füstöt karcu cigarettából. A másik sarokban idősödő uriaszony forgatta szokatlanul, idétlenül ujjai között a mámort fokozó kis nikotin-fegyvert.

Oh, be jól esett most ez az öregedő, ezüstösödő hajú hölgyet látnom. Oh, be jól esett végigcsókolnom szempillantásommal ezt az ügyetlen buta, nyarat féltő aszszonyságot.

És vele — ifjaságot.

Fenről lehallatszott a legujabb shimmy.

És állt, szállt tovább a bál, a tánc.

És én csak kerestem, kutattam tovább az ifjuságot, elment, messzi szép, fiataloságot.

Novisad mint gyárvaros

Az ország legnagyobb vasöntődjéje

A limáni gyártelepen hatalmas gyárkémény füstölög, serény munkások szorgoskodnak, izzó parázsfelhő száll az ég felé; dolgozik a vasöntődjé; országunk legnagyobb öntődjéje és gépgyára, a Zikmund és Társa hatalmas gyártelepe. 1885-ben alapította Zigmund Béla s később egy társ belépése folytán a Zikmund és Társa nevével vezeték tovább. A vállalat ezidőszerte tulajdonosa Achs Izor, volt polgáriskolai tanár aki 1918-ban vette át a gyárat s a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok dacára is nagy szakértelemmel és bámulatos energiával iparkodik a súlyos viszonyokon átvérgetni. Valóságos szizifusi munkát igényel egy ilyen óriási vállalatot fenntartani, amikor a belföldi ipar az állam részéről a legmostohább bánásmódban részesül és amikor a jóvátétel számlájára olyan gépeket hozhatnak Németországból, olyan iparcikkeket és árut, amelyekkel belföldön is lehet előállítani és amely jóvátételi importot csak a belföldi ipara sinyl meg. Hiszen lehetett volna a jóvátétel számlájára olyan iparcikkeket is hozzájutni, amelyek a belföldön nem állíthatók elő s ezáltal sok keserűségtől, sok csalódástól kíméltük volna meg az elszegényedett; leromlott belföldi ipart.

A Zikmund gyár főfoglalkozási ága a különféle öntvények készítése. Foglalkozik továbbá mezőgazdasági gépek, legprecízebb gépkatrések és más mindennemű gépek előállításával, végül üzemek restaurálásával, berendezések felállításával és malmok felszerelésével.

Ezidőszerte a gyár 70 embert foglalkoztat, ami a mai viszonyok mellett nagy teljesítmény. A gyárnak van hatalmas öntődjéje, két nagy kupolá-

mencéje, ahol 2000 kilós darabokat is lehet önteni.

Mezőgazdasági gépekben híresek a gyár vetőgépei, a Bácskai Drill és Columbus Drill, továbbá a borprekék és cséplőkazánok Zikmund rendszerű magánjáróra való átalakításai.

Achs Izor igazgató kíséretében megtekintettük az óriási gyártelepet amely másfél hold telken fekszik, ebből csak a gyárépületek háromnegyed hold telket foglalnak el. Megnéstük az asztalosműhelyt, ahol az összes modelleket valamint a gépekhez szükséges asztalos munkát végzik. Az esztergárműhelyben több mint 40 legmodernebb gép van üzemben. Itt esztergályozzák, formálják, csiszolják az öntődeből kikerült öntvényeket.

A gyár hatalmas teljesítménye mellett exportra is tudna dolgozni nagyobb mértékben, mint ezidőszerte, s hogy mindamellet nem tud annyira fejlődni, hogy a külfölddel is felvehessük a versenyt, kizárólag a mai súlyos gazdasági helyzetnek tulajdonítható. Görögország és Bulgária igen nagy érdeklődést tanúsít a belföldi mezőgazdasági gépek iránt, de gépipar helyzete megnehezíti a kivitel, a belföldi versenytárs pedig a csehországi mezőgazdasági gépipar, amely az előnyös vámtételek mellett elárasztja az országot készítményeivel.

A gyár különben ezidőszerte az államnak nagyobb szállításokat végzett, tábort sütőkemencéket és a haditegerészet részére is nagyobb megrendeléseket effektuált.

Szakemberek véleménye szerint a Zikmund gyár volna a felegalkalmasabb hely az állami gépjavitó műhely elhelyezésére. Ilyen irányban már folytak

is különben tárgyalások, s nem hiszünk hogy a kereskedelmi miniszter me-reven elzárkózna e terv megvalósulása elől. Mert kétségtelen, hogy az országban nem találnak alkalmasabb helyet és jobban felszerelt gépgyárat, mint amilyen a Zigmund gyár, mai állapotában is. Az államnak kellene példával előjárni és felkarolni ezt a hatalmas vállalatot, mely egyike a legszebb gyáraknak az országban. K. A.

Felhívás!

Tisztelettel felkérjük a vidéki hátralékban levő előfizetőinket, hogy a napokban megküldött felszólításunkban jelzett összeget, forduló postával annál is inkább utalni sziveskedjenek, mert nagyarányú fizetési kötelezettségeinknél fogva nem nélkülözhetjük hónapokon át az előfizetési díjat. Nem óhajtunk kellemetlenkedni, de az esetben, ha ismételt felszólításunk ellenére sem nyernének a hátralékok június hó 10-éig kiegyenlítését, úgy sajnálattunkra bár, de kénytelenek lennénk jogtanácsosunkat megbízni a hátralékok behajtásával.

Teljes tisztelettel
„DÉLBÁCSKA”
kiadóhivatala

— Nem azonos vele. Wiegenfeld Richárd annak közlésére kért fel bennünket, hogy nem azonos azzal a Wiegenfelddel, akiről vasárnapi számunk a „Mégis mozog a strand” című cikkünkben megemlékeztünk.

Színház

A becsei műkedvelők óriási sikere

Kellemes, felejthetetlen estét szerzett f. hó 6-án szombaton este a sztari-becseji műkedvelők előadása városunk azon csekély számú közönségének, amelyet még érdekel a magyarnyelvű szindarab, a magyar színjátszás. Török Rezső „Juhász legény, szegény juhász-legény” című 3 felvonásos énekes színdarabját, amelynek zenéjét Magyar László szerzte, adták elő a sztari becseji műkedvelők. Ami a darabot magát illeti, az kevésbé sikerült alkotása a szerzőnek. Tulajdonos vonatottan vízsi előbbre a cselekményt és a sok felesleges szószaporítás nagy hátrányára van a darab elvesséégének. Különösen a 3-ik felvonás nagyon hosszú. A zenéje ellenben gyönyörű. Az újabb stílus magyar zene csillogó akkordjai mindenben kárpótolják a hallgatót a darab fogyatékosaiért. Amit azután a stari-becseji műkedvelők ebből a darabból kihoztak ez egyszerűen messés volt. A műkedvelők részéről közönségünk előtt ismeretlen összjátékot, ahol az egyes szereplők nem a saját szerepeiket igyekeznek kidomborítani s önmagukat előtérbe tolni, hanem az egész darab sikeréért játszik a főszereplőtől kezdve a legutolsó kis statisztáig mindenki, ezt a sztari-becseji műkedvelők olyan tökéletességre vitték, amely akárhány hivatásos szintársulat becsületére válhatnék.

Brankovics Maca Juliska szerepében olyan tökéletes alakítást produkált, hogy sokan azt hitték hogy nem is műkedvelő, hanem igazi hivatásos színész. Csúpa ideg, csúpa izgalom, fenyegetés, szerelem, irigy, akarat minden szava. Amit pedig Felter Imre Gergő juhász szerepében megjátszott, azt egyelőre bizony nem is remélhetjük, hogy a színpadon a mi műkedvelőnkökből láthassuk vagy hallhassuk. Gyönyörű a hangja amilyent még ritkán hallott műkedvelőtől a Szloboda színpada.

Ózv. Mikuláné szerepét Görbe Jánosné játszotta tökéletes közvetlenséggel. Koncsek Tibor Bobák csizmadia szerepében a legjobb jellemzők között foglalhat helyet. Tipikus falusi bírót adott Görbe János. sok művészi közvetlenséggel értékes színészi talentummal.

Sikkes helyes pástorlány és álomhercegnő volt Gavanszky Babus és a többi libapásztor lányok, valamint a legények is nagyon jól játszottak. zy.

Sport

NAK—Beogradi SK 8:4 (1:3)

A NAK megérdemelten győzött a jönnévű, de kevésbé jól játszó beogradi csapat felett. A NAK már második percben éri el az első gólt Lenci éles lövése révén. A BSK a tizedik percben egyenlítő szabadrugásból, majd a védelem könnyelműsége folytán még két gólt ér el, mindkettőt tizenegyesből. A második féldőben nagyszerűen játszó NAK csatársor lehangere a BSK védelmét és egymásután hét gólt küld az ellenfél kapujába. A beogradi csapat negyedik gólját Vasiljevics lötte a 25-ik percben Alexi hibájából. A NAK góljait Breznik, Lenci, Paszt és Schäffer rúgták. A NAK-ból Breznik, Lenci, Schäffer, Bertók és Weisz voltak jók, míg a BSK-ból a jobb hátvéd és balösszekötő váltak ki. Popper bíró a mérkőzést erélytelenül vezette.

BSK—Radnicski 2:0. Mindkét fél gyenge játékot produkált. A Radnicski-ból a közvetlen védelem és Grünberg centerhalf volt jó.

A beogradi Jedinstvo pályaválasztása. Vasárnap és hétfőn tartották meg a beogradi Jedinstvo pályájának felavatását. Vasárnap délelőtt könnyű athletikai verseny volt, utána a Radnicski játszott a zemuni ASK-kal és 5:0 arányban győzött. A Sumadia 2:1 arányban győzött a Soko, a Jedinstvo pedig 2:1 arányban a Jadran ellen győzött. Hétfői eredmények Jedinstvo—Sumadia 1:0, Ruski SK—Szrpszki Macs 5:0.

SPLIT

Hajduk—Vrsovice vasárnap 2:1 hétfő 4:0.

A magyar országos bajnokság: MTK—Pécsi BTC 5:0 (3:0). Az országos bajnokság selejtező mérkőzésén az MTK könnyen győzött pécsi ellenfele felett.

FTC—Diósgyőri VTK 2:2 (1:2). Az első féldőben a diósgyőri csapat volt fölényben. Az FTC csak a második féldőben tudott kiegyenlíteni, de a győztes goalt még meghosszabbítás után sem sikerült elérnie egy csapatnak sem.

Szombathelyi AK—Szegedi AK 4:0 (2:0). A szombathelyi csapat biztosan győzött.

UTE—Törekvés 3:1.

III. ker. TVE—VAC 3:0.

BÉCS

Rapid—Admira 3:0.

WSC—Amatőr 2:1.

Idősebb segéd

fűszer és festékszaktamból, ki már nagykereskedésben működött és utazáshoz is alkalmas, helybeli nagykereskedés részére azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat **Schmolka hirdetőiroda** Novisad, Futoski put 2. továbbít.

Minden méretű és minőségű **SZÖNYEGEK** gazdagon felszerelt raktára: **Hemler Péter Utódainál, Novisad.**

Takács és Klir

gépműhely és fémdöntő
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legutányosabb árban.
740-1-3

JUNIUS
8
K E D D

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátrébb levő előfizetőinket és viszont-elárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel!

„Délbácska” kiadóhivatala.

— **Uj hajójárat Novisad-Kamenica-Ledinci között.** A hajózási szindikátus új hajójáratot vezetett be Novisad és Ledinci között, amelyet a „Zlatorog” nevű teljesen újjáalakított hajójával fog lebonyolítani. A hajó indul Novisadról 5, 6, 8 és fél, 11, 13, 15, 17 és 19 és fél órákor, Kamenicáról 4, 5 és fél, negyed 7, fél 10, fél 12, 14, fél 16 és 18 órákor. Vasár- és ünnepnapokon azonkívül Novisadról 16 és fél 21 órákor, Kamenicáról fél 17 és 20 órákor indul a hajó.

DUNA VIZÁLLÁSA

Május 25-én reggel	—	—	438
Május 26-án	—	—	437
Május 27-én	—	—	433
Május 28-án	—	—	427
Május 29-én	—	—	418
Május 30-án	—	—	405
Május 31-én	—	—	392
Junius 1-én	—	—	374
Junius 2-án	—	—	356
Junius 3-án	—	—	336
Junius 4-én	—	—	316
Junius 5-én	—	—	299
Junius 6-án	—	—	287
Junius 7-én	—	—	270
Junius 8-án	—	—	267

Piaci árak június 8-án:

Vágómarha la	—	—	11.50
Borju	—	—	15.—17.—
Sertés	—	—	14.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	—	200.—250.—
Bárány	—	—	10.—11.—
Vágott hal	—	—	25.—
Hal	—	—	16.—25.—
Hal, apró	—	—	10.—14.—
Hizott lud	—	—	20.—22.—
Sovány lud párja	—	—	170.—200.—
Kacsa párja	—	—	50.—70.—
Pulyka kiló	—	—	17.—
Csirke, rántani való	—	—	30.—40.—
Tojás	—	—	1.—
Muhar széna	—	—	1.—
Szalma	—	—	—50

Szerkesztésért felel: **TOMÁN SÁNDOR**
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

HIRDETÉSEK

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága halottunk

ifj. Kramer Nándor

temetésén résztvettek és akik mély fájdalomunkon részvételükkel és koszoru küldeményeikkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

Szücsök és sapkások figyelmébe!

Herczog-féle festett Amerikanerok megérkeztek és jutányosan beszerezhetők:

Roth Manó és Fiainál,

Kralja Petra 30. Novisadon.

969-1-6

MENETREND

I. Beograd—Novisad—Subotica.

Vonat- nem szám	Beograd		Novisad		Subotica	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
Sz. v. 212	6:05	7:38	8:56	9:15	12:15	
Gyv. 202	9:10	10:09	11:08	11:20	13:30	
Sz. v. 214	12:35	14:30	15:38	16:00	18:55	
Vv. 232	16:30	18:39	20:30	—	—	
Gyv. 204	19:25	20:31	21:23	21:38	23:35	
Szv. 216	22:30	23:43	0:50	1:20	4:05	
Szv. 222	—	—	—	4:00	7:24	

II. Subotica—Novisad—Beograd.

Vonat- nem szám	Subotica		Novisad		Beograd	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
Vv. 211	0:15	3:43	4:10	5:15	7:10	
Gyv. 201	4:50	6:44	6:54	7:49	9:05	
Szv. 213	8:00	10:48	11:10	12:30	13:55	
Szv. 215	13:35	16:33	16:55	18:00	19:24	
Gyv. 203	15:25	17:15	17:32	18:30	19:50	
Szv. 221	18:15	21:30	—	—	—	
Vv. 231	—	—	23:55	1:31	4:05	

III. Novisad—St. Becej—Senta.

Vonat- neme szám	Novisad		St. Becej		Senta	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
Sz. v. 8112	3:00	5:41	5:57	7:15		
Sz. v. 8114	—	—	2:30	3:54		
Sz. v. 8116	—	—	13:45	15:04		
Sz. v. 8118	17:25	20:05	20:25	21:44		

IV. Senta—St. Becej—Novisad.

Vonat- neme szám	Senta		St. Becej		Novisad	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
V. v. 8111	2:00	3:19	3:37	6:35		
V. v. 8113	8:10	9:30	—	—		
V. v. 8115	12:01	13:11	13:32	15:50		
V. v. 8117	17:23	18:42	—	—		

V. Novisad—Sombor.

Vonat- neme szám	Novisad		Sombor	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
Sz. v. 8412	3:50	5:04	6:10	7:25
Sz. v. 8413	17:00	18:17	19:25	20:55

VI. Sombor—Novisad.

Vonat- neme szám	Sombor		Novisad	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
Sz. v. 8411	2:05	3:36	4:46	6:30
Sz. v. 8413	13:10	14:26	15:29	16:45

VII. Novisad—Palanka.

Vonat- neme szám	Novisad		Palanka	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
Sz. v. 8442	14:05	15:22	16:22	

VIII. Palanka—Novisad.

Vonat- neme szám	Palanka		Novisad	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
Sz. v. 8421	6:00	6:50	8:20	

Eladó

negyed hold szőlő és gyümölcsös telep, házzal, 1 szoba-konyha lakás azonnal átvehető, **Ljubljanska** (Szt. István) 8 a. 1048-1

16 HP. nyersolajmotorhoz

gépész

kerestetik

BRAČA OFNER, sómalom
Novisad, Futoski put 3.

Uri lakás.

A Futaki-uti tisztviselőtelepen 3 utcai szobával, fürdőszobával és mellék-helyiségekkel építeni szándékolt lakó-házba lakó kerestetik oly feltétellel, hogy a bér egy vagy két évre előre fizetessék. Cím a kiadóhivatalban.
1060-1-3

Határozat.

A rendőrfőkapitányi hivatal a városi tűzoltó szabályzat 22. §-a alapján a következőket rendeli el:

Ha a tűzoltó autókocsok tüzhöz ki-vonulnak, szirénával vagy kürttel adnak jelet, ez alkalommal az összeközeledési eszközöknek ki kell térni előlük az út jobb oldalára és addig ott maradni, amíg az autókocsok nem mennek el.

Ezt azért kellett elrendelni, mert a kocsik és autókocsok szabálytalanul közlekednek és ezáltal megakadályozzák a városi tűzoltóság gyors és szabad mozgását, ami által egyrészt az utca forgalmát veszélyeztetik, másrészt pedig a tűz gyors eloltása elé górdítanak akadályokat.

Az ezen rendelet ellen vétőket az 1879. évi 40. t. c. 141. §-a alapján fogják megbüntetni.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala 1925. április 24.

Mihaldzics
rendőrfőkapitány.

FOJT kalapfestő inézelt NOVI SAD,

Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.

Olcsó szalmakalapok

nagy választékban.

Vizont eladók

forduljanak bizalommal cégemhez

Tanuló leány felvétetik.

Objava.

1. Školskom Odboru u N. Sadu potrebno je 800 kub. metara tvrdih, prvoklasnih drva. Oferte podneti školskom nadzorniku do 15. juna ove godine.

2. Školski Odbor u N. Sadu opravljaje sve školske zgrade u N. Sadu i salašima. Pozivaju se majstori, da podnesu ponude u zatvorenom pismu školskom Nadzorniku do 15. juna o god.

Uslovi se mogu videti kod nadzornika.

1-2 Školski Odbor.

Ha még nem ismeri,

ugy saját érdekében 1 levelező-lapon kérjen azonnal mutatványszámot

A MUNKA

című gazdasági és ipari szaklapból, melynek nagyszámu cikkei a gazdasági és ipari gyakorlat legjelesebb szakemberei írják. A lap 12—16 oldal terjedelemmel vasárnaponként jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 60 D. Hirdetési rovata minden más lapnál olcsóbb és eredményesebb. Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Subotica, Ciril Metod trg 6. sz.

1-0

Mérlegképes főkönyvelő

vállal mérlegképzést, könyvlefejtést, elhanyagolt könyvek rendbehozását, üzletek, vállalatok liquidálását, állandó órákönyvelést s a könyvvitelnek gyakorlati tanítását.
818 Cím a kiadóban. 1-8